

Jídelna versus strážník

Přihláška ke stravování

Aby se dítě mohlo stát strážníkem a objednávat si jídlo, je nutné od něho získat přihlášku ke stravování. Ze zákona to sice přímo nevyplývá, ale je povinnost zapsat informace o něm do školní matriky a jak jinak to udělat než pomocí přihlášky ke stravování?

Právní předpisy ji nikde nepopisují, ani její formu, ani její obsah. Je tedy zcela na úvaze jídelny, zda ji bude vyžadovat každoročně, nebo stačí jednou za školní docházku, zda bude papírová, či elektronická, a také na jídelně plně závisí, jaké údaje bude přihláška obsahovat.

Souhlas strážníka s evidencí jeho osobních údajů

Zatímco informace o tom, jaké jídlo má strážník rád, nebo jaké má výsledky ve škole, znají kuchařky často z paměti, jiná data jídelna musí vést písemně. Patří sem určité údaje z přihlášky jako např. jméno, příjmení a datum narození. Mají být pouze takové, které jsou nutné k tomu, aby jídelna mohla splnit svou povinnost poskytnout strážníkovi dotovaný oběd. Tato povinnost vyplývá ze zákona, a proto u těchto údajů není nutné vyžadovat souhlas strážníka s jejich evidováním. V případě, že se dítěti poskytuje dietní strava, může jídelna bez problémů evidovat i informace o zdravotním stavu dítěte, které souvisí se stravováním.

Zařazení strážníka dle kategorií

Dítě zapsané ke stravování je nutné dle vyhlášky č. 107/2005 Sb. zařadit do věkové kategorie. Je určena dovršením věku v daném školním roce. Jestliže například školní rok trvá od 1. 9. 2022 do 31. 8. 2023, pak dosáhne-li strážník věku 15 let 29. 8. 2023, celý školní rok spadá do kategorie 15 let a více. Jeho spolužák, který 15. narozeniny oslaví 1. 9. 2023, bude naopak po celý školní rok zařazen v kategorii 11-14 let.

Práva a povinnosti strážníka

Strážník, který si objedná jídlo, má zcela jistě právo, aby mu byl poskytnuto, a současně povinnost, aby ho zaplatil. To ale není jediné právo a povinnost, kterou má. Jejich souhrn musí být popsán ve vnitřním řádu školní jídelny, navíc s uvedením bližších podmínek: např. do kdy si může jídlo objednat, v jakém čase ho může dostat nebo jaký je termín úhrady stravného. Je to nejen naplnění požadavků právních předpisů, ale i praktická pomůcka pro jídelnu.

Nárok na dotovaný oběd a na dietní stravu

Mezi práva strážníka patří i nárok na dotaci oběda. Řada dětí i rodičů ovšem netuší, že dotovaný oběd se poskytuje pouze za splnění určitých podmínek. Patří mezi ně obvykle to, že strážník musí být žákem dané školy, je v ní zapsán ke stravování (je veden v matrice), pobývá ve škole a dostaví se k obědu do jídelny. Tyto podmínky mají řadu výjimek. Strážník nemusí v den oběda být fyzicky přítomen ve školní budově, ale musí se účastnit vyučovacího procesu (kam patří třeba exkurze, divadelní představení, výlety atd.). Platí rovněž výjimka, že nárok na dotované jídlo má v 1. den neplánované nepřítomnosti ve škole. Podle MŠMT lze tento nárok uplatnit i tehdy, když se žák účastní nařízené distanční výuky.

Naopak strážník nemá automaticky nárok na poskytnutí dietního oběda, to závisí na možnostech jídelny.

Do kdy si může strážník objednat/odhlásit jídlo

Charakter přípravy jídel ve školní jídelně je takový, že jídla je nutno si předem objednat a že není možné na poslední chvíli objednávku zrušit. Jsou sice jídelny, které umožňují bezobjednávkový systém, kdy si strážník vybírá až u okénka, ale jsou naprostou výjimkou. Termíny přihlášek a odhlášek stravy nejsou žádným právním předpisem stanoveny. Stanovuje si je jídelna ve svém vnitřním řádu a podle svých možností. Proto se někde děti mohou odhlašovat až ráno do 8 hodin, jinde nejpozději předchozí den.

Vracení přeplatků ze stravného

Ke způsobu vracení přeplatků se právní předpisy nevyjadřují. Lze vracet na konci pololetí, na konci školního roku, na konci školní docházky strážníka, na požádání strážníka, po splnění stanovené podmínky – např. přesáhne-li zůstatek strážníka určitou hranici. Je na jídelně, aby vracení přeplatků strážníkovi stanovila ve vnitřním řádu.

Tolik o tom, co právní předpisy vyžadují znát o strážníkovi a jak upravují vztah jídelny k němu.

E. Rokosová, vedoucí školní jídelny ZŠ a MŠ Lukavec